

महाराष्ट्र विधानपरिषद
विधानपरिषद आश्वासन समितीचा
अहवाल क्रमांक-२०७

(२०२३-२०२४)

[सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील
आश्वासनासंबंधीचा अहवाल]

(दिनांक ..... डिसेंबर, २०२३ रोजी विधानपरिषदेस सादर करण्यात आला.)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, नागपूर
२०२३.

महाराष्ट्र विधानपरिषद

विधानपरिषद आश्वासन समिती

(२०२३-२०२४)

अहवाल क्रमांक - २०७

[सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील
आश्वासनासंबंधीचा अहवाल]

(दिनांक .....डिसेंबर, २०२३ रोजी विधानपरिषदेस सादर करण्यात आला.)

(तीन)

महाराष्ट्र विधानपरिषद आश्वासन समिती

(२०२३-२०२४)

मा.उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी दिनांक १७ मार्च, २०२३ रोजी समितीवर नामनिर्देशित केलेल्या सदस्यांची यादी :-

अ.क्र. सदस्यांचे नाव

- (१) श्री. श्रीकांत भारतीय, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. राजहंस सिंह, वि.प.स.
- (३) श्री. रामराव पाटील, वि.प.स.
- (४) श्री. ज्ञानेश्वर म्हात्रे, वि.प.स.
- (५) श्रीमती. डॉ. मनिषा कायंदे, वि.प.स.
- (६) श्री. सुनिल शिंदे, वि.प.स.
- (७) श्री. अरुण लाड, वि.प.स.
- (८) श्री. सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, वि.प.स.
- (९) श्री. सत्यजीत तांबे, वि.प.स.

विशेष निमंत्रित

- (१०) श्री. महादेव जानकर, वि.प.स.*
- (११) श्री. राजेश राठोड, वि.प.स.**

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

- (१) श्री. जितेंद्र भोळे, सचिव (१) (कार्यभार)
- (२) श्री. ऋतुराज ज. कुडतरकर, उप सचिव
- (३) श्रीमती सायली कांबळी, उप सचिव (विधी)
- (४) श्री. सुरेश मोगल, अवर सचिव (समिती)
- (५) श्री. भावेश नार्वेकर, कक्ष अधिकारी

टिप :- (१) सन २०२३-२०२४ या वर्षासाठी गठीत केलेल्या विधानपरिषदेच्या आश्वासन समितीवर **मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद** यांनी **श्री. महादेव जानकर, वि.प.स*** यांची दिनांक ५ जुलै, २०२३ रोजी "विशेष निमंत्रित" म्हणून नामनियुक्ती केली आहे.
(२) सन २०२३-२०२४ या वर्षासाठी गठीत केलेल्या विधानपरिषदेच्या आश्वासन समितीवर **मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद** यांनी **श्री. राजेश राठोड, वि.प.स **** यांची दिनांक १७ जुलै, २०२३ रोजी "विशेष निमंत्रित" म्हणून नामनियुक्ती केली आहे.

(चार)

महाराष्ट्र विधानपरिषद आश्वासन समिती

(२०२१-२०२२)

मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी दिनांक ८ जानेवारी, २०२१ रोजी समितीवर नामनिर्देशित केलेल्या सदस्यांची यादी :-

<u>अ.क्र.</u>	<u>सदस्यांचे नाव</u>
(१)	श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
(२)	श्री. संजय दौंड, वि.प.स.**
(३)	श्री. अरुण लाड, वि.प.स.
(४)	श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स.*
(५)	श्री. राजेश राठोड, वि.प.स.
(६)	श्री. विप्लव बाजोरिया, वि.प.स.
(७)	श्री. विनायक मेटे, वि.प.स.***
(८)	श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स.****
(९)	श्री. रणजितसिंह मोहिते-पाटील, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

- (१) श्री. राजेंद्र भागवत, प्रधान सचिव
- (२) श्री. ऋतुराज ज. कुडतरकर, उप सचिव
- (३) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव,
उप सचिव (विधी) पदाचा कार्यभार
- (४) श्री. सुरेश मोगल, कक्ष अधिकारी

टिप :- (१) श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स.* यांचे गुरुवार, दिनांक २३ सप्टेंबर, २०२१ रोजी निधन झाल्यामुळे त्यांचे समितीवरील सदस्य पद रिक्त झाले आहे.

(२) श्री. संजय दौंड, वि.प.स.**, श्री. विनायक मेटे, वि.प.स.*** तसेच श्री.सदाशिव खोत, वि.प.स.**** यांची विधानपरिषद सदस्यत्वाची मुदत दिनांक ७ जुलै, २०२२ रोजी संपल्यामुळे या सदस्यांची विधानपरिषद आश्वासन समितीवरील जागा रिक्त झाल्या आहेत.

(पाच)

अनुक्रमणिका

अनु- क्रमांक (१)	विषय (२)	पृष्ठ क्रमांक (३)
१	प्रस्तावना : विधानपरिषद सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या विवरणपत्रांची संख्या मंत्रालयीन विभागांकडून करण्यात आलेल्या कार्यवाहीच्या विवरणपत्रासोबतची सहपत्रे	पाच
२	परिशिष्टे परिशिष्ट एक:-- सन २०२३-२०२४ या वर्षाकरिता गठीत करण्यात आलेल्या विधानपरिषद आश्वासन समितीने समितीच्या कार्यकालात आश्वासने वगळण्याबाबत घेतलेले निर्णय तसेच संसदीय कार्य विभागाचे दिनांक १८ सप्टेंबर, २०१५ रोजीचे शासन परिपत्रक, मा. मुख्य सचिव महोदयांच्या दिनांक ६ नोव्हेंबर, २०१५ रोजीचे परिपत्रक व संसदीय कार्य विभागाचे दिनांक २१ जून, २०२३ रोजीचे शासन परिपत्रक परिशिष्ट दोन :-- महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेल्या आश्वासनांवरील कार्यवाहीची विवरणपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेली आहेत त्यांचे क्रमांक व विभाग. परिशिष्ट तीन:-- महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेल्या आश्वासनांचा क्रमांक, आश्वासन दिल्याचा दिनांक व संदर्भ, आश्वासनांचा विषय व तपशील, तसेच आश्वासनपूर्तीबाबत शासनातर्फे करण्यात आलेली कार्यवाही व त्यावरील समितीचे अभिप्राय दर्शविणारे विवरण. परिशिष्ट चार:-- महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेल्या आश्वासनांपैकी कार्हीच्या पूर्ततेसाठी विभागाने काढलेले शासन आदेश, निर्णय, परिपत्रक किंवा पत्रक व प्रत्येक कागदपत्रे/दस्तऐवज कोणत्या आश्वासनांशी संबंधित आहेत हे त्या प्रत्येक कागदपत्राच्या शिरोभागी नमूद केलेले आहे. परिशिष्ट पाच:-- सन १९९९ चे दुसरे अधिवेशन ते सन २०२३ चे पहिले अधिवेशन या कालावधीत सभागृहात देण्यात आलेल्या आश्वासनांपैकी पूर्तता न झालेल्या प्रलंबित आश्वासनांच्या विवरणपत्रांची वर्ष व अधिवेशननिहाय आणि विभागनिहाय सांख्यिकीय स्थिती दर्शवणारी यादी. परिशिष्ट सहा:-- महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेल्या आश्वासनांवरील कार्यवाहीच्या विवरणपत्रावर समितीने ज्या तारखेला विचार केला त्या बैठकीचे कार्यवृत्त.	

(सहा)

प्रस्तावना

मी, आश्वासन समितीचा समिती प्रमुख, समितीने अधिकार दिल्यावरून समितीचा २०७ वा अहवाल सभागृहास सादर करित आहे. हा अहवाल मुख्यत्वे सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेली आश्वासने व त्या आश्वासनांच्या पूर्ततेबाबत शासनाकडून करण्यात आलेल्या कार्यवाहीसंबंधी समितीला सादर केलेल्या विवरणपत्रांची समितीने केलेली छाननी यासंबंधीचा आहे. समितीने माहे नोव्हेंबर, २०२३ पर्यंत झालेल्या बैठकांमध्ये सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबत विभागांकडून प्राप्त झालेल्या माहितीच्या विवरणपत्रांच्या छाननीचे काम एकूण ११ बैठकांमध्ये पूर्ण केलेले आहे.

सन २०२३-२०२४ साठी गठीत करण्यात आलेल्या विधानपरिषद आश्वासन समितीने खाली नमूद केलेल्या मंत्रालयीन विभागांच्या अप्पर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव व सचिवांची साक्ष आयोजित करण्यात आली होती.

अ.क्र.	विभागाचे नाव	साक्षीचा वार व दिनांक
(१)	गृहनिर्माण, आदिवासी विकास, इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांची साक्ष.	मंगळवार ३० मे २०२३
(२)	नगर विकास, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभागांची साक्ष	मंगळवार २० जून २०२३
(३)	नगरविकास विभागांची साक्ष.	मंगळवार २२ ऑगस्ट २०२३

उपरोक्त मंत्रालयीन विभागांच्या यथास्थिती अप्पर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, सचिव स्तरावरील अधिकाऱ्यांच्या साक्षीच्या वेळी समितीच्या असे निदर्शनास आले की, सन १९९० पासूनच्या प्रलंबित आश्वासनांपैकी बहुतांश आश्वासने कालबाह्य झाली होती. काही आश्वासनांची विभागांकडून पूर्तता करण्यात आली होती. तथापि, त्याबाबतीत संसदीय कार्य विभाग किंवा विधानमंडळ सचिवालयस विभागांकडून कळविण्यात आले नव्हते. परिणामी, विभागांकडील प्रलंबित आश्वासनांची संख्या अधिक असल्याचे दिसून येत होते. विभागीय सचिवांच्या साक्षीच्या माध्यमातून प्रलंबित आश्वासनांचा पाठपुरावा करण्याची योजना आश्वासन समितीने हाती घेतल्यानंतर दिर्घकाळ प्रलंबित असलेल्या आश्वासनांकडे विभागांचे लक्ष वेधण्यात आले व त्यायोगे एकप्रकारे विभागांमध्ये जागृती व सतर्कता निर्माण होऊन सभागृहात शासनाकडून देण्यात आलेली आश्वासने जनतेच्या प्रश्नांशी निगडित असल्याने त्यांना वेळीच न्याय देणे कसे आवश्यक आहे याची शासनाच्या सर्व विभागांना जाणीव झाली.

विभागाकडे प्रलंबित असलेली आश्वासने विभागाने कार्यवाही करुन १० दिवसांच्या आत महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयस सादर करावयाची असतात. तथापि, वर्षानुवर्षे विभागाकडून या आश्वासनांवर कार्यवाही होत नाही. सदर आश्वासनांबाबत शासनाचे अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव व सचिव स्तरावरील अधिकाऱ्यांच्या साक्षी घेण्यात आल्या तरीसुद्धा सदर आश्वासनांची पूर्तता विभागाकडून झाल्याचे दिसून आले नाही. तसेच उपरोक्त साक्षीच्या अनुषंगाने विभागाकडून कोणतीच सद्यःस्थिती प्राप्त न झाल्यामुळे दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी मा.समिती प्रमुख, विधान परिषद आश्वासन समिती यांनी या संदर्भात मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांना अर्धशासकीय पत्र पाठवून याबाबत नाराजी व्यक्त केल्यानंतरही याबाबत पुनश्च दिनांक १ मार्च, २०२१ रोजी मा.समिती प्रमुख, विधानपरिषद आश्वासन समिती यांनी प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय यांना विनंती केल्यानुसार मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांना अर्ध शासकीय पत्र पाठवून समितीची नाराजी व्यक्त केली आहे. प्रलंबित आश्वासनांच्या विषयांची समितीने छाननी करुन त्यावरील कार्यवाही प्रलंबित का राहिली याबाबत ही समितीच्या बैठकीमध्ये विचारणा करण्यात आली. समितीने यासंबंधी पाठपुरावा केल्यामुळे प्रलंबित आश्वासनांचा विहित वेळेत निपटारा करण्यात किंबहुना, कार्यवाहीस वेळ लागणार असल्यास त्याबाबत विहित कालावधीत कार्यवाही पूर्ण करण्यास विभागांना भाग पाडण्यात समितीला यश आले, हे नमूद करण्यास समितीला आनंद वाटतो.

समितीच्या एकूण कामकाजात समितीवरील सदस्यांनी बैठकींना उपस्थित राहून व कामकाजात अभ्यासपूर्ण भाग घेऊन समितीच्या कामकाजाला न्याय दिल्यानेच प्रलंबित आश्वासनांचा निपटारा करणे समितीला शक्य झाले. तसेच, शासनाचे मुख्य सचिव, अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव व सचिव स्तरावरील अधिकाऱ्यांनी समितीला वेळोवेळी उत्तम प्रतिसाद देऊन व स्वतः लक्ष घालून प्रलंबित आश्वासनांचा तातडीने निपटारा करण्यास समितीला प्रत्यक्ष सहभागाने सहकार्य दिले त्याचा उल्लेख करणे मला आवश्यक वाटते. अशाप्रकारे प्रशासन व कार्यकारी संस्थेच्या सहकार्यातून खऱ्या अर्थाने लोकाभिमुख शासन प्रणाली नांदू शकेल असा मला विश्वास आहे.

परिशिष्ट "एक" मध्ये सन २०२३-२०२४ च्या गठीत करण्यात आलेल्या विधानपरिषद आश्वासन समितीने समितीच्या कार्यकालात आश्वासने वगळण्याबाबत घेतलेले निर्णय तसेच संसदीय कार्य विभागाचे दिनांक १८ सप्टेंबर, २०१५ रोजीचे परिपत्रक , मा. मुख्य सचिव महोदयांचे दिनांक ६ नोव्हेंबर, २०१५ रोजीचे परिपत्रक, तसेच मंत्रालयीन विभागांनी अन्य विभागांकडून आश्वासनांच्या हस्तांतर प्रस्तावित करण्यात आलेल्या नस्त्यांवर सर्व प्राथम्याने निर्णय घेण्याची कार्यवाही करुन नस्ती मूळ विभागास परत करणेबाबत संसदीय कार्य विभागाचे दिनांक २१ जून, २०२३ रोजीचे परिपत्रक.

परिशिष्ट "दोन" मध्ये महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेल्या आश्वासनांवरील कार्यवाहीची विवरणपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेली आहेत त्यांचे क्रमांक व विभाग.

परिशिष्ट "तीन" मध्ये महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेल्या आश्वासनांचा क्रमांक, आश्वासन दिल्याचा दिनांक व संदर्भ, आश्वासनांचा विषय व तपशील, तसेच आश्वासनपूर्तीबाबत शासनातर्फे करण्यात आलेली कार्यवाही व त्यावरील समितीचे अभिप्राय दर्शविणारे विवरण.

परिशिष्ट "चार" मध्ये महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेल्या आश्वासनांपैकी काहींच्या पूर्ततेसाठी विभागाने काढलेले शासन आदेश, निर्णय, परिपत्रक किंवा पत्रक व प्रत्येक कागदपत्रे/दस्तऐवज कोणत्या आश्वासनांशी संबंधित आहेत हे त्या प्रत्येक कागदपत्राच्या शिरोभागी नमूद केलेले आहे.

परिशिष्ट "पाच" मध्ये सन १९९९ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन ते सन २०२३ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन या कालावधीत सभागृहात देण्यात आलेल्या आश्वासनांपैकी पूर्तता न झालेल्या प्रलंबित आश्वासनांच्या विवरणपत्रांची वर्ष व अधिवेशननिहाय आणि विभागनिहाय सांख्यिकीय स्थिती दर्शवणारी यादी.

परिशिष्ट "सहा" मध्ये महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेल्या आश्वासनांवरील कार्यवाहीच्या विवरणपत्रावर समितीने ज्या तारखेला विचार केला त्या बैठकीचे कार्यवृत्त.

समितीने उक्त अहवालाच्या प्रारूपावर ...वार दिनांक .... डिसेंबर २०२३ रोजी झालेल्या बैठकीत विचार केला व तो संमत केला.

विधान भवन,
नागपूर
दिनांक : डिसेंबर, २०२३.

श्रीकांत भारतीय,
समिती प्रमुख,
विधानपरिषद आश्वासन समिती.

अहवाल

हा अहवाल सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात देण्यात आलेली आश्वासने व त्या आश्वासनांच्या पूर्ततेबाबत शासनाकडून करण्यात आलेल्या कार्यवाहीबाबत मंत्रालयीन विभागांकडून समितीला सादर करण्यात आलेल्या विवरणपत्रांवर समितीने केलेल्या छाननी संबंधीचा आहे.

१. सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनाने दिलेल्या आश्वासनांपैकी प्रलंबित एकूण १८२ पैकी १५६ आश्वासनांवर शासनाकडून करण्यात आलेल्या कार्यवाहीची विवरणपत्रे माननीय संसदीय कार्यमंत्र्यांनी विधानपरिषद सभागृहाच्या पटलावर ठेवली आहेत.

सादरहू आश्वासनांचा अहवाल क्रमांक २०७ तयार करण्यात आला आहे. ती आश्वासने पुढीलप्रमाणे :-

सभागृहाच्या पटलावर ठेवलेल्या आश्वासनांवरील कार्यवाहीच्या विवरणपत्रांचे

दिनांकनिहाय क्रमांक व आश्वासनांची संख्या

अ.क्र.	सभागृहाच्या पटलावर ठेवल्याचा दिनांक	आश्वासन क्रमांक	एकूण आश्वासने
(१)	(२)	(३)	(४)
सन २०१६ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन			
१.	१८ डिसेंबर २०१९	१२७, १२८, १३३-अ, २५९, २९०, ४२२, ४२५, ५३४	०८
२.	१५ डिसेंबर २०२०	१०८, १२९, १३०, १३१, १३२, १३३	०६
३.	२३ डिसेंबर २०२१	१, ३४, ६७, १११, २०३, २६९, २८६, २९४, ३१७, ५६५, ५६६, ५६७, ५८४-अ, ५९८	१४
४.	२३ ऑगस्ट २०२२	६८, १७५, २०२, २०४, २२८, २५७, २८५, ३२३	०८
५.	८ मार्च, २०२२	६१, ६२, ८३	०३
६.	२१ डिसेंबर २०२२	२३९, ३१०, ३१४, ३७१	०४
एकूण			४३
सन २०१६ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन			
१.	१५ डिसेंबर २०२०	५२, ५३, ५४	०३
२.	२१ डिसेंबर, २०२२	६०	०१
३.	२३ डिसेंबर २०२१	०५, ३१, ६५, १०६, १०७, २०३, २०८	०७
४.	८ मार्च, २०२२	१०८, २६०	०२
५.	२३ ऑगस्ट २०२२	३३, ६२, २०२	०३
एकूण			१६

सन २०१६ चे पाचवे (हिवाळी) अधिवेशन			
१.	२३ डिसेंबर २०२१	१९, ७३, ८२, १३५, <u>१४५</u> , १४६, १९५, १९६, १९७, <u>२०७</u>	१०
२.	२३ ऑगस्ट २०२२	९९, २१३	०२
३.	२१ डिसेंबर २०२२	२३१	०१
एकूण			१३
सन २०१७ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन			
१.	२३ डिसेंबर २०२१	९४, ११३, १२५, <u>१५१</u>	०४
२.	२३ ऑगस्ट, २०२२	७, १११	०२
एकूण			०६
सन २०१७ चे तिसरे (पावसाळी) अधिवेशन			
१.	२३ डिसेंबर २०२१	८१, <u>२९९</u> , ३४२	०३
२.	८ मार्च, २०२२	७२	०१
३.	२३ ऑगस्ट, २०२२	३५६	०१
४.	२१ डिसेंबर, २०२२	३४१	०१
एकूण			०६
सन २०१७ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन			
१.	२३ डिसेंबर, २०२१	५८, ६०, ६१, १०६, ११६, १२९, १३०, १४४, <u>२२९</u> , २३९, २७४	११
२.	८ मार्च, २०२२	६९, २४०	०२
३.	२३ ऑगस्ट, २०२२	<u>२३</u> , ७१, ११८, २२१	०४
एकूण			१७
सन २०१८ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन			
१.	२६ फेब्रुवारी, २०१९	१३३, २४९, २७७, २७८, ३८९, ४९५	०६
२.	१९ जून, २०१९	२६४	०१
३.	७ सप्टेंबर, २०२०	३९२	०१
४.	२३ डिसेंबर, २०२१	३३, <u>२४८</u> , ४९०	०३
एकूण			११

सन २०१८ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन			
१.	२६ नोव्हेंबर, २०१८	४८, ९१	०२
२.	२६ फेब्रुवारी, २०१९	१४, १५, १६, १७, २०, ४१, ४५, ५४, ५५, ५६, ६८, ७०, ७१, ७७	१४
३.	१९ जून, २०१९	२७, ४२, ४३, ६६, ६९, ७३, ७६, ७८, ८३, ९९,	१०
४.	१८ डिसेंबर, २०१९	१९, २१, २२, २३, ५३, ६५, ७२, ९०	०८
५.	२८ फेब्रुवारी, २०२०	४४	०१
६.	७ सप्टेंबर, २०२०	१०, ९२	०२
७.	१५ डिसेंबर, २०२०	०७, ०९	०२
७.	२३ डिसेंबर, २०२१	५०, ६०, ६१, ६२, ६३, ८१, ८२, ९३, ९६, १००	१०
८.	८ मार्च, २०२२	०३	०१
		एकूण	५०
सन २०१८ चे तिसरे (हिवाळी) अधिवेशन			
१.	१९ जून, २०१९	२९, ४५, ४६, ४७	०४
२.	१८ डिसेंबर, २०१९	३, १२, १४, २१, ४९, ५२	०६
३.	७ सप्टेंबर, २०२०	१३, ३९	०२
४.	१५ डिसेंबर, २०२०	०२	०१
५.	६ जुलै, २०२१	१६, ४४	०२
६.	२३ डिसेंबर, २०२२	०१, ०८, ०९, १०, ४३	०५
		एकूण	२०

१.१ वरील यादीत ठळक अक्षरात अधोरेखित केलेली एकूण २६ आश्वासने मा.मंत्री/राज्यमंत्री आणि प्रधान सचिव यांनी केलेल्या विनंतीनुसार, विधानपरिषद आश्वासन समितीने समितीच्या बैठकीमध्ये विचारविनिमय करून वगळली आहेत.

१.२ आजपर्यंत मंत्रालयीन विभागाकडे सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ची एकूण ७२, सन २०१६ च्या दुस-या (पावसाळी) अधिवेशनाची ची एकूण ४३, सन २०१६ च्या पाचवे (हिवाळी) अधिवेशनाची एकूण २०, सन २०१७ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ची एकूण ४१, सन २०१७ च्या तिसरे पावसाळी अधिवेशनाची एकूण ४९, सन २०१७ च्या चौथ्या हिवाळी अधिवेशनाची एकूण ५७, सन २०१८ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनाचे एकूण ११४, सन २०१८ चे दुसरे पावसाळी अधिवेशनाचे एकूण २१, सन २०१८ चे तिसरे हिवाळी अधिवेशनाचे एकूण १५, आश्वासने प्रलंबित आहेत.

१.३ सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनामधील आश्वासनांच्या पूर्ततेबाबत शासनाने केलेल्या कार्यवाहीसंबंधात हा अहवाल तयार करत असताना उपरोक्त कालावधीत सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या आश्वासनांवरील कार्यवाहीची विवरणपत्रे समितीने विचारात घेतली आहेत.

२.१ सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनामधील आश्वासनांच्या कार्यवाहीचे विवरणपत्र मंत्रालयीन विभागांकडून विहित मुदतीत म्हणजे ९० दिवसांच्या आत सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेले नाही.

२.२ आश्वासनांची पूर्तता जास्तीत जास्त ३ महिन्यांच्या कालावधीत शासनाने केली पाहिजे व त्या कालावधीत आश्वासनांची पूर्तता करता येत नसल्यास त्यासाठी होणाऱ्या समर्थनीय विलंबाची कारणे समितीस कळविण्याबाबत तसेच विलंब टाळण्याच्या दृष्टीने घ्यावयाच्या दक्षतेबाबत समितीने मागील अहवालांमध्ये प्रत्येक वेळी आपल्या तीव्र भावना व्यक्त केल्या आहेत. आश्वासन पूर्ततेच्या सर्वसाधारण विलंबाबाबत तत्कालिन माननीय पीठासीन अधिकारी यांनी दिनांक २६ ऑगस्ट, २००२ रोजी तत्कालिन माननीय संसदीय कार्यमंत्री, राज्यमंत्री, मा. समिती प्रमुख, आश्वासन समिती, विधानपरिषद/विधानसभा तसेच प्रधान सचिव, संसदीय कार्य विभाग यांची याबाबत एकत्रित बैठक बोलाविली होती. याबाबत मुख्य सचिव यांनी अधिक लक्ष घालण्याबाबत या सचिवालयकडून दिनांक १६ सप्टेंबर, २००२ रोजी अर्धशासकीय पत्र पाठविण्यात आले होते. तसेच त्या-त्या विभागासही कळविण्यात आले होते. त्यास अनुसरून मुख्य सचिवांनीही मंत्रालयीन सर्व विभागांच्या अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव स्तरावरील अधिकाऱ्यांना पत्र पाठवून त्यांच्या संबंधीत विभागांकडील प्रलंबित आश्वासनांचा त्वरीत निपटारा करण्याचे निदेश दिले होते. अशा रितीने विधानमंडळ सचिवालय व राज्याच्या मुख्य सचिवांनी पाठपुरावा केल्यामुळे बऱ्याच विभागांकडून प्रलंबित आश्वासने शून्यावर आणण्याचा किंबहुना काही विभागांकडून निम्मेअधिक प्रलंबित आश्वासनांचा निपटारा करण्याचा निश्चित प्रयत्न झाला. तथापि, तरीही अद्याप अनेक विभागांकडून विहित मुदतीत आश्वासनांची पूर्तता केली जात नाही ही बाब अतिशय गंभीर आहे. पुन्हा एकदा समिती सर्व मंत्रालयीन विभागांचे लक्ष वेधून अशी शिफारस करते की, आश्वासनांवरील कार्यवाहीची पूर्तता विहित मुदतीत म्हणजे ९० दिवसांच्या आत करण्याची दक्षता घेण्याचे काटेकोर पालन सर्व मंत्रालयीन विभागांकडून करण्यात यावे. तसेच जर सदर आश्वासनांवरील कार्यवाहीची पूर्तता ९० दिवसांच्या आत करता येत नसेल तर त्यासाठी होणाऱ्या समर्थनिय विलंबाची कारणे तपशीलासह नमूद करण्यात यावीत.

२.३ सन २०१५-२०१६ च्या आश्वासन समितीने दिलेल्या निदेशानुसार आश्वासनांची पुर्तता विहित मुदतीत व परिपूर्णपणे करण्याच्या दृष्टीने दक्षता घेण्याच्या सूचना संसदीय कार्य विभागाकडून दिनांक १८ सप्टेंबर, २०१५ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये तसेच मा. मुख्य सचिव महोदयांच्या दिनांक ०६ नोव्हेंबर, २०१५ रोजीच्या परिपत्रकान्वये सर्व विभागीय सचिवांना कळविण्यात आल्या आहेत.

२.४ सन २०२३-२०२४ च्या आश्वासन समितीने आयोजित केलेल्या बैठकीमध्ये सदर आश्वासने प्रलंबित राहण्यामागे आश्वासन हस्तांतरणासंदर्भात अन्य विभागांकडून आलेल्या नस्त्यांवर हस्तांतरणासंदर्भात त्वरीत निर्णय घेण्यात न येणे हे एक प्रमुख कारण असल्याचे निदर्शनास आले आहे. विधानपरिषद आश्वासन समितीने या संदर्भात तीव्र नाराजी व्यक्त केली असून याप्रकरणी हस्तांतरणासाठी आलेल्या आश्वासनांच्या नस्त्यांवर विभागाच्या सचिवांच्या मान्यतेने त्वरीत निर्णय घेऊन यासंदर्भातील आश्वासनांची एकही नस्ती प्रलंबित न ठेवण्याच्या सूचना संसदीय कार्य विभागाकडून दिनांक २१ जून, २०२३ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये सर्व विभागीय सचिवांना कळविण्यात आल्या आहेत.

२.५ शासकीय कार्यवाहीच्या विवरणपत्रांबाबतची सहपत्रे:-

सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या आश्वासनांसंबंधीच्या कार्यवाहीची विवरणपत्रे पाठविताना आश्वासनासोबत मंत्रालयीन विभागांकडून करण्यात आलेल्या कार्यवाहीची सहपत्रे जोडलेली असतात. सदरहू सहपत्रे अहवालाच्या **परिशिष्ट (४)** मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत.

परिशिष्ट - एक

सन २०२३-२०२४ या वर्षात खालील प्रमाणे आश्वासने वगळण्याचे निर्णय समितीने घेतले आहेत. तसेच संसदीय कार्य विभागाचे दिनांक १८ सप्टेंबर, २०१५ रोजीचे शासन परिपत्रक, मा. मुख्य सचिव महोदयांच्या दिनांक ६ नोव्हेंबर, २०१५ रोजीचे परिपत्रक व संसदीय कार्य विभागाचे दिनांक २१ जून, २०२३ रोजीचे शासन परिपत्रक

परिशिष्ट एक

सन २०२३-२०२४ या वर्षात खालील प्रमाणे आश्वासने वगळण्याचे निर्णय समितीने घेतले आहेत.

अ.क्र.	सन / आश्वासन क्रमांक	विभागाचे नाव	बैठकीचा दिनांक	समितीचा निर्णय
	(२)	(३)	(४)	(५)
१	सन २०१३ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक १८९, १९०	सहकार	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
२	सन २०१४ च्या दुसऱ्या (पावसाळी) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक ३१६	नगरविकास	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
३	सन २०१५ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील क्रमांक ९७८	गृहनिर्माण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
४	सन २०१५ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन क्रमांक ४७७, ७८५, ७८६, ७८७, ७८८	शालेय शिक्षण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
५	सन २०१५ च्या दुसऱ्या (पावसाळी) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक ५४१	शालेय शिक्षण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
६	सन २०१५ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक १३३	नगरविकास	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
७	सन २०१५ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक ४२०	नगरविकास	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
८	सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक ७४	शालेय शिक्षण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
९	सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक १९६, १९७	जलसंपदा	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
१०	सन २०१७ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक ११५	शालेय शिक्षण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
११	सन २०१७ च्या तिसरे (पावसाळी) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक १	शालेय शिक्षण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
१२	सन २०१७ च्या तिसरे (पावसाळी) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक २६२	गृहनिर्माण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
१३	सन २०१७ च्या तिसरे (पावसाळी) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक ३४५	उद्योग, उर्जा व कामगार	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
१४	सन २०१७ च्या चौथ्या अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक १९, २१३	शालेय शिक्षण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य

१५	सन २०१७ च्या चौथ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक १५७	गृहनिर्माण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
१६	सन २०१८ च्या पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक ४१	वि. जा. भ. ज इमाव व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
१७	सन २०१९ च्या चौथ्या अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक १०	शालेय शिक्षण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य
१८	सन २०२० च्या दुसऱ्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासन क्रमांक २९	गृहनिर्माण	३१ ऑक्टोबर, २०२३	मान्य

परिशिष्ट - दोन

ज्या आश्वासनांच्याबाबतीत शासनाकडून करण्यात आलेल्या कार्यवाहीसंबंधीची विवरणपत्रे सभागृहाच्या पटलावर अहवालाच्या दिनांकापर्यंत ठेवण्यात आली, ती आश्वासने.

(अहवालातील परिच्छेद क्रमांक २.२ पहावा)

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २००७ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेल्या प्रलंबित आश्वासनांवरील कार्यवाहीची विवरणपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेली त्यांचे क्रमांक व विभाग परिशिष्टात दर्शविण्यात आले आहेत.

परिशिष्ट दोन

अहवाल क्रमांक २०७ मधील सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील विभागनिहाय आश्वासने

अ.क्र.	विभाग	आश्वासन क्रमांक
सन २०१६ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय अधिवेशन)		
१	आदिवासी विभाग	१,१०८,१२९,१३०,१३१,१३२,१३३,५६५,५६६,५६७
२	सहकार पणन व वस्त्रोद्योग	६७,६८,१११,१३३अ-,३१०,४२२,४२५,५३४
३	नगरविकास विभाग	८३,२०२,२०३,२०४,२२८,२९४,५९८
५	उद्योग ऊर्जा व कामगार	२८५
६	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	१७५,२५७,२५९,३१७,३२३
७	कृषी विभाग	२६९,२८६
८	गृहनिर्माण विभाग	५८४-अ
सन २०१६ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन		
१	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	३३,२०२,२०३
२	आदिवासी विकास विभाग	५२,५३,५४,६५,
३	सहकार पणन वस्त्रोद्योग विभाग	६०,६२
४	उद्योग ऊर्जा व कामगार विभाग	१०६,१०७
५	गृहनिर्माण विभाग	१०८,२६०
६	नगरविकास विभाग	२०८
सन २०१६ चे पाचवे (हिवाळी) अधिवेशन		
१	जलसंपदा विभाग	१९
२	कृषी व पदुम	७३
३	सहकार पणन वस्त्रोद्योग विभाग	८२,२३१
४	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	९९,२१३
५	उद्योग ऊर्जा व कामगार	१३५,१४६,१९५,१९६,१९७

सन २०१७ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन		
१	उद्योग उर्जा व कामगार विभाग	७,१११,१२५
२	आदिवासी विकास विभाग	९४
३	सहकार पणन वस्त्रोद्योग विभाग	११३
सन २०१७ चे तिसरे(पावसाळी) अधिवेशन		
१	नगरविकास विभाग	७२
२	उद्योग उर्जा व कामगार विभाग	८१
३	सहकार पणन वस्त्रोद्योग विभाग	३४१,३४२
४	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	३५६
सन २०१७ चे चौथे(हिवाळी) अधिवेशन		
१	उद्योग उर्जा व कामगार विभाग	५८,६०,६१,११६,११८,१४४,२३९,२४०
२	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	६९,७१
३	गृहनिर्माण विभाग	१०६
४	नगरविकास विभाग	१२९,१३०
५	आदिवासी विकास विभाग	२२१,२७४
सन २०१८ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन		
१	सहकार पणन वस्त्रोद्योग विभाग	३३, १३३, २४९, २६४, २७७, २७८, ३८९, ३९२, ४९०, ४९५
सन २०१८ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन		
१	उद्योग उर्जा व कामगार विभाग	०३
२	शालेय शिक्षण विभाग	९,४८,९२
३	गृह विभाग	१४,१५,१६,१७,२७,६८,७१,७२,७८,९०
४	सहकार पणन वस्त्रोद्योग विभाग	१९,२०,२१,२२,२३,४१,४२,५३,५५,५६,६२,६३,१००,
५	नगरविकास विभाग	४३,५४,६६,६९,७०,७३

६	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	४४,४५
७	आदिवासी विकास विभाग	६०,६१,९६
८	महसूल व वन विभाग	६५
९	गृहनिर्माण विभाग	७६,७७,९१,९३
१०	जलसंपदा विभाग	८३
११	कृषी व पदुम विभाग	९९

सन २०१८ चे तिसरे (हिवाळी) अधिवेशन

१	आदिवासी विकास विभाग	०१
२	जलसंपदा विभाग	०२
३	गृह विभाग	३,२९
४	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	१३
६	शालेय शिक्षण विभाग	२१
७	गृहनिर्माण विभाग	३९
८	नगरविकास विभाग	४३,४५,४६
९	महसूल व वन विभाग	४९
१०	सहकार पणन व वस्त्रोद्योग	१२,४४
११	कृषी व पदुम विभाग	१४,१६,४७,५२

परिशिष्ट - तीन

(आश्वासनांसंबधीचे विवरण)

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनाकडून सभागृहात देण्यात आलेल्या आश्वासनांचा क्रमांक, आश्वासन दिल्याचा दिनांक व संदर्भ, आश्वासनांचा विषय व तपशील तसेच आश्वासनपूर्तीबाबत शासनाकडून करण्यात आलेली कार्यवाही व त्यावरील समितीचे अभिप्राय.

सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन

अधिवेशन वर्ष	आश्वासन क्रमांक	एकूण आश्वासने
(१)	(२)	(३)
सन २०१६ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन	०१, ६७, ६८, ८३, १०८, १११, १२९, १३०, १३१, १३२, १३३, १३३-अ, १७५, २०२, २०३, २०४, २२८, २५७, २५९, २६९, २८५, २८६, २९४, ३१०, ३१७, ३२३, ४२२, ४२५, ५३४, ५६५, ५६६, ५६७ ५८४-अ, ५९८	३४

सन २०१६ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन

अधिवेशन वर्ष	आश्वासन क्रमांक	एकूण आश्वासने
(१)	(२)	(३)
सन २०१६ च्या दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन	३३,५२, ५३, ५४, ६०,६२, ६५, १०६, १०७, १०८, २०२, २०३, २०८,२६०	१४

सन २०१६ च्या पाचवे (हिवाळी) अधिवेशन

अधिवेशन वर्ष	आश्वासन क्रमांक	एकूण आश्वासने
(१)	(२)	(३)
सन २०१६ च्या पाचवे (हिवाळी) अधिवेशन	१९, ७३, ८२, ९९, १३५, १४६, १९५, १९६, १९७, २१३, २३१	११

सन २०१७ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन

अधिवेशन वर्ष	आश्वासन क्रमांक	एकूण आश्वासने
(१)	(२)	(३)
सन २०१७ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन	७, ९४, १११, ११३, १२५	०५

सन २०१७ च्या तिसरे (पावसाळी) अधिवेशन

अधिवेशन वर्ष	आश्वासन क्रमांक	एकूण आश्वासने
(१)	(२)	(३)
सन २०१७ च्या तिसरे (पावसाळी) अधिवेशन	७२,८१, ३४१, ३४२, ३५६	०५

सन २०१७ च्या चौथे (हिवाळी) अधिवेशन

अधिवेशन वर्ष	आश्वासन क्रमांक	एकूण आश्वासने
(१)	(२)	(३)
सन २०१७ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन	५८, ६०, ६१, ६९, ७१, १०६, ११६, ११८, १२९, १३०, १४४, २२१, २३९, २४०, २७४	१५

सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन

अधिवेशन वर्ष (१)	आश्वासन क्रमांक (२)	एकूण आश्वासने (३)
सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन	३३, १३३, २४९, २६४, २७७, २७८, ३८९, ३९२, ४९०, ४९५	१०

सन २०१८ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन

(१)	(२)	(३)
सन २०१८ च्या दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन	३, ९, १४, १५, १६, १७, १९, २०, २१, २२, २३, २७, ४१, ४२, ४३, ४४, ४५, ४८, ५३, ५४, ५५, ५६, ६०, ६१, ६२, ६३, ६५, ६६, ६८, ६९, ७०, ७१, ७२, ७३, ७६, ७७, ७८, ८३, ९०, ९१, ९२, ९३, ९६, ९९ १००.	४५

सन २०१८ चे तिसरे (हिवाळी) अधिवेशन

अधिवेशन वर्ष	आश्वासन क्रमांक	एकूण आश्वासने
(१)	(२)	(३)
सन २०१८ चे तिसरे (हिवाळी) अधिवेशन	१, २, ३, १२, १३, १४, १६ २१, २९, ३९, ४३, ४४, ४७ ४५, ४६, ४९, ५२	१७

परिशिष्ट - चार
शासन आदेश, शासन निर्णय, परिपत्रके व पत्रक

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनाकडून सभागृहात देण्यात आलेल्या प्रलंबित आश्वासनांपैकी कार्यवाही करण्यात आलेल्या आश्वासनांबाबतीत विभागांकडून काढण्यात आलेले शासन आदेश, शासन निर्णय, परिपत्रके यासारखे सर्व दस्ताऐवज/कागदपत्रे या परिशिष्टांमध्ये समाविष्ट आहेत. संबंधित दस्ताऐवज कोणत्या आश्वासनांशी संबंधित आहेत हे त्या कागदपत्रांच्या दस्तऐवजांच्या शिरोभागी नमूद केले आहे.

परिशिष्ट - पाच
प्रलंबित आश्वासनांची अधिवेशननिहाय व विभागनिहाय विवरणे
(अहवालाचा परिच्छेद क्रमांक २.२ पहावा)

सन १९९९ चे दुसरे अधिवेशन ते सन २०२३ चे पहिले अधिवेशन या कालावधीत सभागृहात देण्यात आलेल्या आश्वासनांपैकी पूर्तता न झालेल्या प्रलंबित आश्वासनांच्या विवरणपत्रांची वर्ष व अधिवेशननिहाय आणि विभागनिहाय सांख्यिकीय स्थिती दर्शवणारी यादी

परिशिष्ट- सहा

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१६च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) ते सन २०१८ च्या तिसऱ्या (हिवाळी) अधिवेशनात शासनातर्फे देण्यात आलेल्या आश्वासनांवरील कार्यवाहीच्या विवरणपत्रावर समितीने ज्या तारखेला विचार केला त्या बैठकीचे कार्यवृत्त

पहिली बैठक

आश्वासन समिती(विधानपरिषद)ची बैठक शुक्रवार, दिनांक २२ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी दुपारी १२:००:०० वाजता १९०२,१९ वा मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती.सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

उपस्थिती :

- (१) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. संजय दौंड, वि.प.स.
- (३) श्री. राजेश राठोड, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्री. ऋतुराज ज. कुडतरकर, उप सचिव
- (२) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव
उप सचिव (विधी) पदाचा कार्यभार
- (३) श्रीमती जयश्री म्हात्रे, कक्ष अधिकारी

संसदीय कार्य विभाग,मंत्रालय

- (१) श्री. रमेश सरफरे, उप सचिव
- (२) श्री. मोहन गंगराडे, सहायक कक्ष अधिकारी
उपस्थित अधिकारी (महसूल विभाग),

- (१) डॉ. माधव वीर, सह सचिव,
- (२) श्री.रमेश चव्हाण, सह सचिव,
- (३) श्री. संजय बनकर,उप सचिव,
- (४) श्री. शिवाजी चौरै, अवर सचिव,
- (५) श्री. भगवान सावंत, अवर सचिव,
- (६) श्री.श्रीकांत यादव, कक्ष अधिकारी,
- (७) श्री.सदानंद मोहिते, कक्ष अधिकारी,
उपस्थित अधिकारी सार्वजनिक बांधकाम विभाग
- (८) श्री. राजेंद्र जवंजाळ,उप सचिव,
- (९) श्री.पद्माकर लहाने, अवर सचिव,

उपस्थित अधिकारी नगरविकास विभाग

- (१०) श्री. पां.जो.जाधव, सह सचिव, नगरविकास (2) विभाग
- (११) श्री. सुप्रिंव धपाटे, सह सचिव, गृह विभाग
- (१२) श्री.नो.र.शेन्डे, संचालक न.र.तथा सह सचिव,
- (१३) श्रीमती प्रियांका छापवाले, उप सचिव,
- (१४) श्री. कैलास नधान, उप सचिव
- (१५) श्री. शं.त्र्य. जाधव, उप सचिव
- (१६) श्री.निर्मलकुमार चौधरी, अवर सचिव
- (१७) श्री.श्रीनिवास कुंदल, मुख्य अभियंता, पुणे, मनपा
- (१८) श्री. प्रशांत खांडकेकर, उपायुक्त, नगरपरिषद प्रशासन, पुणे विभाग
- (१९) डॉ. अजय कुरवाडे, मुख्याधिकारी, न.प. हिंगोली
उपस्थित अधिकारी , शालेय शिक्षण विभाग
- (२०) श्री. राजेंद्र शं. पवार, सह सचिव,
- (२१) श्री. टि.वा.करपते, उप सचिव
- (२२) श्री. समीर सावंत, उप सचिव,

या बैठकीत समितीने सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची विवरणपत्रे विचारात घेऊन त्यावर अभिप्राय व्यक्त केले.

दुसरी बैठक

आश्वासन समिती(विधानपरिषद)ची बैठक गुरुवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०२१ रोजी दुपारी १२:००:०० वाजता कक्ष क्र.१९०१, १९ वा मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती.सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

उपस्थिती :

- (१) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. अरुण लाड, वि.प.स.
- (३) श्री. विनायक मेटे, वि.प.स.
- (४) श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स.
- (५) श्री. रणजितसिंह मोहिते-पाटील, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव
उप सचिव (विधी) पदाचा कार्यभार
- (२) श्रीमती जयश्री म्हात्रे, कक्ष अधिकारी

संसदीय कार्य विभाग,मंत्रालय

श्री. मोहन गंगराडे, कक्ष अधिकारी

उपस्थित अधिकारी (गृह विभाग)

१. श्री. राहुल रा. धस, उप विभागीय पोलिस अधिकारी, दौंड, पुणे ग्रामीण
२. श्री. संजय खेडेकर, उप सचिव
३. श्री.रमेश मनाळे, उप सचिव
४. श्री. रमेश गलांडे, सहायक पोलिस आयुक्त, खडकी डिव्हिजन, पुणे शहर
५. श्री. प्रकाश देशमुख, सह सचिव
६. श्री. अनिल कुलकर्णी, सह सचिव
७. श्री. अनिरुध्द जेवळीकर, उप सचिव
८. श्री. व्यंकटेश भट, सह सचिव
९. श्री.एम.रामकुमार, अतिरिक्त पोलीस महासंचालक, (कायदा व सुव्यवस्था)

१०. श्री.संजय शिंत्रे, पोलिस अधिक्षक, महाराष्ट्र सायबर विभाग, मुंबई
११. श्री.संजय अे.पाटील, सहायक पोलिस आयुक्त, अमंलबजावणी संचनालय, मुंबई
१२. डॉ.राजू भुजबळ, सहायक पोलिस उपआयुक्त, अमंलबजावणी संचनालय, मुंबई
१३. श्री. एस.एस. सहस्रबुद्धे, पोलीस निरिक्षक, सायबर विभाग, मुंबई
१४. श्रीमती गोपिका जहागिरदार, पो.उप.अधिक्षक, म.बा.अ.प्र.
१५. श्री.राहुल कुलकर्णी, सहसचिव
१६. श्री. सचिन पुराणिक, पोलीस निरिक्षक
१७. श्री.जयदीप जाधव सहाय्यक पोलीस निरिक्षक

या बैठकीत समितीने सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची विवरणपत्रे विचारात घेऊन त्यावर अभिप्राय व्यक्त केले.

तिसरी बैठक

आश्वासन समिती (विधानपरिषद) ची बैठक मंगळवार, दिनांक २६ एप्रिल, २०२२ रोजी १२:००:०० वाजता कक्ष क्र.१९०३, १९ वा मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

उपस्थिती :

- (१) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. राजेश राठोड, वि.प.स.
- (३) श्री. विनायकराव मेटे, वि.प.स.
- (४) श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव
तथा उप सचिव (विधी) पदाचा कार्यभार
- (२) श्रीमती जयश्री म्हात्रे, कक्ष अधिकारी

संसदीय कार्य विभाग, मंत्रालय

श्री. मोहन गंगराडे, कक्ष अधिकारी

उपस्थित विभागीय अधिकारी (कृषी व पदुम विभाग)

- (१) श्री. हे.गो. म्हापणकर, उप सचिव
- (२) श्रीमती सरिता बांदेकर-देशमुख, उप सचिव
- (३) श्री. बाळासाहेब रासकर, सह सचिव
- (४) श्री. बाबासाहेब पारधे, महाव्यवस्थापक, म.कृ.उ.वि. महामंडळ
- (५) श्री. गणेश पाटील, सह सचिव, कृषी
- (६) श्री. माणिक गुट्टे, सह सचिव
- (७) श्री. डि.एस. दुथडे, व्यवस्थापक, म.कृ.उ.वि. महामंडळ
- (८) श्री. प्रकाश कदम, अवर सचिव
- (९) श्री. विकास कदम, अवर सचिव पदुम
- (१०) श्रीमती निता शिंदे, अवर सचिव

- (११) श्री. डी.बी. पाटील, कृषि उप संचालक
- (१२) श्री. मोरे जी.डी., उप सचिव, द.व.
- (१३) श्रीमती पल्लवी देवरे, कृ.उ.सं.

या बैठकीत समितीने सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची विवरणपत्रे विचारात घेऊन त्यावर अभिप्राय व्यक्त केले.

चौथी बैठक

आश्वासन समिती(विधानपरिषद)ची बैठक सोमवार, दिनांक १३ जून, २०२२ रोजी १२:००:०० वाजता १९०३, १९ वा मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती.सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

उपस्थिती :

- (१) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. अरुण लाड, वि.प.स.
- (३) श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव
उप सचिव (विधी) पदाचा कार्यभार
- (२) श्रीमती जयश्री म्हात्रे, कक्ष अधिकारी
(अ.का.)
- (३) श्रीमती अंकिता साने, कक्ष अधिकारी

संसदीय कार्य विभाग,मंत्रालय

श्री मोहन गंगराडे, कक्ष अधिकारी

उपस्थित अधिकारी (जलसंपदा विभाग)

- (१) श्री. कैलास बिलोणीकर, सह सचिव, जलसंपदा विभाग
- (२) श्री. संजीव राहू, सह सचिव तथा मु.अ. (पा.) जलसंपदा विभाग
- (३) श्री. अनिल वि. देवकाते, उप सचिव, जलसंपदा विभाग
- (४) श्री. अमोल सा. फुंढे, उप सचिव, (ल.पा.) जलसंपदा विभाग
- (५) श्रीमती रुपा चित्रक, तहसीलदार, परतूर जि. जालना
- (६) श्री. रोहित पोळ, अवर सचिव, सिंच (कामे) जलसंपदा विभाग
- (७) श्री. धीरज कां अभंग, अवर सचिव, विशी-१, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

या बैठकीत समितीने सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची विवरणपत्रे विचारात घेऊन त्यावर अभिप्राय व्यक्त केले.

पाचवी बैठक

आश्वासन समिती(विधानपरिषद)ची बैठक मंगळवार, दिनांक १५ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी १२:००:०० वाजता ८०१. ८ वा मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती.सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

उपस्थिती :

- (१) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. अरुण लाड, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव
उप सचिव (विधी) पदाचा कार्यभार
- (२) श्री.सुरेश मोगल, कक्ष अधिकारी

संसदीयकार्य विभाग

श्री. संजय सुराडकर, कक्ष अधिकारी

उपस्थित विभागीय अधिकारी (गृहनिर्माण विभाग)

- (१) श्री. सुनिल मरळे, सह सचिव, गृहनिर्माण विभाग
- (२) श्री. अजित कवडे, उप सचिव
- (३) श्री. सु.बा.तुंबारे, उप सचिव
- (४) श्री. शरद समीरे, लेखाधिकारी
- (५) श्री. रामदास खेडकर, अपर जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर
- (६) श्री. किशोर तावडे, व्यवस्थापकीय संचालक,शि.पु.प्र.लि
- (७) श्री. अविनाश तांबेवाघ, उप प्रमुख अभि. उ.प्र. शहरे
- (८) श्री. विक्रम निंबाळकर, उप अभियंता, कुर्ला मुं.मं. म्हाडा
- (९) श्री. राकेश तोडकरी, कंपनी सचिव
- (१०) श्री. रविंद्र खेतले, अवर सचिव, गृहनिर्माण विभाग

या बैठकीत समितीने सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची विवरणपत्रे विचारात घेऊन त्यावर अभिप्राय व्यक्त केले.

सहावी बैठक

आश्वासन समिती(विधानपरिषद)ची बैठक बुधवार, दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी १२:००:०० वाजता ८०१, ८ वा मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती.सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

उपस्थिती :

- (१) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. अरुण लाड, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव
उप सचिव (विधी) पदाचा कार्यभार
- (२) श्री. सुरेश मोगल, कक्ष अधिकारी

संसदीय कार्य विभाग,मंत्रालय

श्री. संजय सुराडकर, कक्ष अधिकारी

उपस्थित विभागीय अधिकारी (नगर विकास विभाग)

- (१) श्री. नवनाथ वाघ, उप सचिव, नवि-१
- (२) श्री. शंकर जाधव, अवर सचिव, नवि-२
- (३) श्रीमती सुचिता भिकाने, उप जिल्हाधिकारी, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण
- (४) श्री. समाधान खटकळे, अवर सचिव
- (५) श्री. अजयसिंग पाटील, अवर सचिव नवि-१
- (६) श्रीमती प्रतिभा पाटील, अवर सचिव, नवि-२
- (७) श्री. प्रितमकुमार जावळे, अवर सचिव, नवि-१५
- (८) श्री. किशोर गोखले, अवर सचिव, नवि-१३
- (९) श्रीमती प्रतिभा पोतदार-पवार, सह व्यवस्थापकीय संचालक
- (१०) डॉ. नम्रताकौर म. भुई, वैद्यकीय अधिक्षक, क्ष.क.स.
- (११) श्री. पु. म. शिंदे, कक्ष अधिकारी नवि - १२

या बैठकीत समितीने सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची विवरणपत्रे विचारात घेऊन त्यावर अभिप्राय व्यक्त केले.

सातवी बैठक

आश्वासन समिती(विधानपरिषद)ची बैठक मंगळवार, दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी १२:००:०० वाजता ७१२. ७ वा मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती.सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

उपस्थिती :

- (१) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. राजेश राठोड, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्री. ऋतुराज ज. कुडतरकर, उप सचिव
- (२) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव तथा
उप सचिव (विधी) पदाचा कार्यभार
- (३) श्री. सुरेश मोगल, कक्ष अधिकारी

संसदीय कार्य विभाग मंत्रालय

श्री. संजय सुराडकर, कक्ष अधिकारी

उपस्थित विभागीय अधिकारी (ऊर्जा विभाग)

- (१) श्री. प्रशांत बडगेरी, उप सचिव
- (२) श्री. एस.डी.रेडकर, उप सचिव
- (३) श्री नारायण कराड, उप सचिव
- (४) श्री नानासाहेब धाने, अवर सचिव
- (५) श्री. राजेश पाटील, कार्यकारी संचालक (सिव्हिल) महाजनको
- (६) श्री. बी.वाय.मंता, कार्यकारी संचालक (एच.आर) महाजनको
- (७) श्रीमती मंदा अत्रे, मुख्य अभियंता, (जि) एम.एस.इ डी.सी.एल
- (८) श्री. प्रवीण परदेशी, कार्यकारी अभियंता,
- (९) श्री. संजय पाटील, कार्यकारी अभियंता, एम.एस.इ डी.सी.एल
- (१०) श्री. अरविंद आदीकर, कार्यकारी संचालक

या बैठकीत समितीने सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची विवरणपत्रे विचारात घेऊन त्यावर अभिप्राय व्यक्त केले.

आठवी बैठक

आश्वासन समिती(विधानपरिषद)ची बैठक बुधवार, दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०२२ रोजी १२:००:०० वाजता ७१२. ७ वा मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती.सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

उपस्थिती :

- (१) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. राजेश राठोड, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्री. ऋतुराज ज. कुडतरकर, उप सचिव
- (२) श्रीमती सायली कांबळी, अवर सचिव
तथा उप सचिव (विधी) पदाचा कार्यभार
- (३) श्री. सुरेश मोगल, कक्ष अधिकारी

संसदीय कार्य विभाग, मंत्रालय

श्री. संजय सुराडकर, कक्ष अधिकारी

उपस्थित विभागीय अधिकारी (सार्वजनिक आरोग्य विभाग)

- (१) श्री. दिलीप गावडे, सह सचिव
- (२) श्री. वि.ल.लहाने, सह सचिव
- (३) श्री. किरण व.वाहुल, उप सचिव
- (४) श्री. शि,म,धुळे, उप सचिव
- (५) श्रीमती अर्चना वालझाडे, अवर सचिव
- (६) श्री. दिपक केंद्रे, अवर सचिव
- (७) श्री. संजय डिंगळे, अवर सचिव
- (८) श्रीमती शे.दि. कदम पाटील, अवर सचिव
- (९) श्री. राजेंद्र कुडले, अवर सचिव

या बैठकीत समितीने सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची विवरणपत्रे विचारात घेऊन त्यावर अभिप्राय व्यक्त केले.

नववी बैठक

आश्वासन समिती(विधानपरिषद)ची बैठक बुधवार, दिनांक १३ सप्टेंबर, २०२३ रोजी ०२:००:०० वाजता १४५, १ ला मजला , विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती.सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

उपस्थिती :

- (१) श्री. श्रीकांत भारतीय, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. राजहंस सिंह, वि.प.स.
- (३) डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, वि.प.स.
- (४) श्री. सुनिल शिंदे, वि.प.स.
- (५) श्री. सत्यजीत तांबे, वि.प.स.

निमंत्रित सदस्य

- (१) श्री. राजेश राठोड, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्री. ऋतुराज ज. कुडतरकर, उप सचिव
- (२) श्री. सुरेश मोगल, अवर सचिव (समिती)
- (३) श्री. भावेश नार्वेकर, कक्ष अधिकारी

संसदीय कार्य विभाग मंत्रालय

- (१) श्री. प्रभाकर पवार, सह सचिव
- (२) श्री. अशोक वैद्य, अवर सचिव
- (३) श्रीमती सुजाता तेरवणकर, कक्ष अधिकारी

उपस्थित विभागीय अधिकारी (आदिवासी विकास विभाग)

- (४) श्री. वि. फ. वसावे, उप सचिव,
- (५) श्री. र. तु. जाधव, उप सचिव
- (६) श्री. म.रं. शेळके, उप सचिव
- (७) श्री. उदय गवस, अवर सचिव
- (८) श्री. बाबासाहेब शिंदे, महाव्यवस्थापक, (प्रशासन) आदिवासी विकास महामंडळ
- (९) अॅड. विशाल महाले, विधी सल्लागार, आदिवासी विकास महामंडळ

- (१०) श्री. हितेश विभुते, उपसंचालक (वित्त)
- (११) श्री. सं. पु. खोब्रागडे, सह सचिव, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग
- (१२) श्री. अं. पा शिंगाडे, उप सचिव, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग
- (१३) श्री. मंगेश तिटसारे, सह संचालक साखर
- (१४) श्री. श्रीकृष्ण पवार, उप सचिव, वस्त्रोद्योग
- (१५) श्रीमती माधवी शिंदे, अवर सचिव, पणन
- (१६) श्री. बी.एल. वांगे, उप आयुक्त, वस्त्रोद्योग

या बैठकीत समितीने सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची विवरणपत्रे विचारात घेऊन त्यावर अभिप्राय व्यक्त केले.

दहावी बैठक

आश्वासन समिती(विधानपरिषद)ची बैठक मंगळवार, दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०२३ रोजी ०२:००:०० वाजता १९०३, १९ वा मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती.सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

उपस्थिती :

- (१) श्री. श्रीकांत भारतीय, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
- (२) श्री. रामराव पाटील, वि.प.स.
- (३) डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायदे, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्री. ऋतुराज ज. कुडतरकर, उप सचिव
- (२) श्री. सुरेश मोगल, अवर सचिव (समिती)
- (३) श्री. भावेश नार्वेकर, कक्ष अधिकारी

संसदीय कार्य विभाग, मंत्रालय

- (१) श्री. प्रभाकर पवार, सह सचिव
- (२) श्री. अशोक वैद्य, अवर साचिव
- (३) श्रीमती सुजाता तेरवणकर, कक्ष अधिकारी

उपस्थित विभागीय अधिकारी (सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग)

- (४) श्री. सुग्रिव धपाटे, सह सचिव,
- (५) श्री. संतोष पाटील, सह सचिव,
- (६) श्री. संतोष खोब्रागडे, सह सचिव,
- (७) श्री. अंकुश शिंगाडे, उप सचिव,
- (८) श्री. नितिन गायकवाड, उप सचिव,
- (९) श्री. संतोष देशमुख, अवर सचिव,

या बैठकीत समितीने सन २०१८ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील आश्वासनांवर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची विवरणपत्रे विचारात घेऊन त्यावर अभिप्राय व्यक्त केले.

अकरावी बैठक

आश्वासन समिती(विधानपरिषद)ची बैठक सोमवार, दिनांक ११ डिसेंबर, २०२३ रोजी दुपारी १२.०० वाजता कक्ष क्रमांक १६ तळमजला, विधान भवन, नागपूर येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य व अधिकारी उपस्थित होते :-

श्री. श्रीकांत भारतीय, वि.प.स. तथा समिती प्रमुख
श्री.राजहंस सिंह,वि.प.स.
श्री. ज्ञानेश्वर म्हात्रे, वि.प.स
डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, वि.प.स.
श्री. सुनिल शिंदे, वि.प.स.
श्री. अरुण लाड, वि.प.स.
श्री. सतेज उर्फ बंटी पाटील, वि.प.स.
श्री. सत्यजीत तांबे, वि.प.स.

विशेष निमंत्रित

श्री. महादेव जानकर, वि.प.स.
श्री. राजेश राठोड, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

- (१) श्री. ऋतुराज ज. कुडतरकर, उप सचिव
- (२) श्री. सुरेश मोगल, अवर सचिव (समिती)
- (३) श्री. भावेश नार्वेकर, कक्ष अधिकारी

संसदीय कार्य विभाग, मंत्रालय

श्रीमती सुजाता तेरवणकर, कक्ष अधिकारी

सदरहू बैठकीत समितीने **अहवाल क्रमांक २०७ च्या** प्रारूपावर विचार विनिमय करून तो सर्वानुमते संमत केला.

